

een motie van Machiavelli die stelling nam tegen deze stichting.

Opvallend was dat tijdens de vergadering een brief bekend gemaakt werd die de voorzitter aan de Stichting, prof. Daalder, naar aanleiding van deze motie, dus nog voor de feitelijke indiening ervan in de raad (!), aan het FSW-A-bestuur gezonden had. Daalder verdedigde zich hierin tegen de Machiavelli-motie die vooral bezwaar had tegen de Stichting omdat deze zou kunnen gaan functioneren als adviseur voor het toekennen van beurzen door ZWO (Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek). Dit leek

de studentenfractie, vooral gezien het feit dat de meerderheid in de Stichting niet erg voelt voor de opvattingen over de politikologiestudie zoals die aan deze universiteit gegeven wordt, een gevaarlijke ontwikkeling. Toen bleek dat de wetenschappelijke staf fractie een motie tegen de Stichting niet zo zag zitten (Walther Kok, die mededeelde zelf in een van de zogenaamde werkgemeenschappen van de Stichting te zitten, meende dat het van binnen uit moet trachten te veranderen). Overigens is gebleken dat meerdere personen aan de FSW-A met de Stichting verbonden zijn. (zie artikel Maria van Diepen).

ANDERE PUNTEN

1. Opvolging prof. Rooy (Perswetenschappen: deze al jaren lopende affaire werd nog iets verlengd door de mededeling dat het rapport van de benoemingskommissie nu pas in oktober uit zal komen. De raad sprak haar teleurstelling hier over uit. Overigens viel op dat de brief met deze mededeling getekend was door een waarnemend voorzitter, waaruit op te maken valt dat de voorzitter, prof. Daudt, zich terug getrokken heeft.
2. Jeroen Sprenger (Machiavelli) verlaat de raad en Nederland. Hij gaat op een beurs studeren in Engeland. Alex Geelhoed bedankte hem voor zijn werk en bood een fles drank aan.

*Discussie
jsg nr. 1*

den uyl gemangeld in forum

ruben bronkhorst

De wat royaal uitgevallen rooksalon in het pand Herengracht 528, tegenwoordig dienst doende als kollegien vergaderzaal, was weer eens ingericht voor een ouderwetse discussie-met-forum. Het betrof dit keer geen hooglerarenrel of een anders getint heet gebeuren op de subfakulteit, maar een discussie die georganiseerd was voor de a.s. eerstejaars studenten aan de FSW-A. Om hen gelijk maar eens met onze landspolitiek te confronteren luidde de inzet van deze discussie: "Hoe links is

het kabinet Den Uyl?" Gezien het aantal opgekomen eerstejaars, ik telde er 18 van de ongeveer 100, was dit evenement het laatste van het introductieprogramma; de rest van de zaal was gevuld met oudere jaars en een -niet verdwaalde- docent.

Om als eerste over deze ruim geformuleerde probleemstelling hun licht te laten schijnen waren vertegenwoordigers van vier als links dan wel progressief bekend staande politieke partijen uit-

genodigd: Klaas de Vries, lid van de tweede kamer fraktie van de PvdA; Rob Milikowski, fraktieassistent van de CPN; Frank Köhler, scholingssektaris van de PSP; en ten slotte Jaap de Jong, hoofdbestuurslid van de PPR én eerstejaars student politiekologie, hetgeen het aantal aanwezige eerstejaars op 19 bracht.

Inleidingen en discussie zouden gehouden worden aan de hand van een vijftal vrij negatief uitgevallen discussiestellingen uit de in elkaar geschoven kokers van Han Quast, voorzitter van Machiavelli, en Max van Weezel, die de discussie voorzat.

Uit de wat matte inleidingen neem ik alleen wat karakteristieke fragmenten over.

Klaas de Vries (PvdA): 'Sociaal-demokraten hebben een hekel aan overrulen, aan het negeren van andermans meningen. Wij kiezen voor getuigen en waarmaken; wij kiezen, net zoals de SDAP dat heeft gedaan, voor meedoen om te veranderen. Maar dat betekent wel altijd vuile handen'. 'Effektieve werkloosheidsbestrijding is nog niet gebeurd. Hoe moet dat trouwens? Want nogmaals, wij willen mensen niet dwingen. Maar kollektieve voorzieningen moeten verminderen als de economie terugloopt'. 'Ten aanzien van het beleid ten opzichte van Portugal: sociaal-demokraten bestrijden niet alleen fascistische dictaturen'. 'Ik vind het niet erg als dingen mislukken. Wat wij doen is: zeilen, buitenboord hangen'.

Jaap de Jong (PPR): 'De lijst van dingen die door deze regering niet gedaan zijn is groter dan de lijst van dingen die wel zijn gedaan. Het kabinet begon met een aantal erfenissen van het vorige kabinet: de energiekrisis, de economiekrisis. En juist de laatste geeft mogelijkheden tot veranderingen. Maar 'Keerpunt' is geen kabinets-program. De meerderheid van de PPR wil blijven zitten.

Politieke angst, denk ik, zo van zonder PvdA geen progressieve meerderheid. De grootste groep in de PPR vindt dat de PPR niet de oorzaak mag zijn van een liberaal-konfessionele of rooms-roze coalitie. Toetsing van het beleid aan Keerpunt laat zien dat het kabinet nog geen structurele veranderingen heeft doorgevoerd. De PPR heeft van de PvdA ministers weinig te verwachten'.

Frank Köhler (PSP): 'Waarom aan toets je het kabinet?

Aan twee dingen: 1e je eigen uitgangspunten; 2e aan Keerpunt. Het kabinet Den Uyl is een centrum-regering, met de PvdA als centrum-linkse partij. Het is duidelijk dat die niet veel kan doen. Wat had zij wel kunnen doen? Zij had kunnen werken in de marge. Dat is op zich niet structuurveranderend, het geeft wel meer mogelijkheden voor de bevolking -via wettelijke maatregelen- om de strijd te stimuleren. Bijvoorbeeld door middel van stakingsrecht, ondernemingsraden, een verbeterde huurwetgeving, bescherming van de VVDM etc. Toetsen wij daaraan het kabinet Den Uyl dan is het oordeel negatief. De onwil om een links beleid te voeren ligt ten dele aan de konfessionelen, maar is ook aanwezig in de PvdA-leiding. Op de meeste terreinen is de marge nauwelijks uitgebuit'.

Rob Milikowski (CPN): 'Wij van de CPN kijken naar in hoeverre er gebroken wordt met de Biesheuvel-politiek: de werkloosheid vermindert niet, maar neemt juist toe. De onderwijspolitiek staat in het teken van aanpassing aan de economische machten, en afknijpen van het wetenschappelijk onderwijs is principieel onvereenigbaar met een progressieve politiek. Het defensiebeleid speelt alleen het militair-industrieel kompleks in de kaart. Wij van de CPN beoordelen het kabinet naar daden, niet naar woorden. Ondanks de woorden van Den Uyl op de laatste Chili-demonstratie worden Chileense vluchtelingen niet opgenomen en schulden niet opgevorderd; het regime Suharto wordt nog steeds medegefinancierd door Nederland'.

'De ideologie van het kabinet Den Uyl is de ideologie van de Club van Rome: afremmen van de economische groei. Nou, die is inderdaad 'afgeremd': 5% in de laatste twee jaar. En als het aan de multinationals ligt zal dat wel doorgaan. Heeft dat iets opgeleverd? Het kabinet Den Uyl doorbreekt de aanpassing aan de economische crisis absoluut niet'.

De inleidingen waren er uit, de stemming was er nog niet in. De forumleden wilden echter, alvorens de discussie met de zaal zou losbarsten, nog even op elkaars inleidingen reageren. Daarvan alleen een stukje Klaas de Vries, die het later in de discussie als enige echte tegenwoordiger van een regeringspartij nog zwaar te verduren zou krijgen

(Jaap de Jong had namelijk al gezegd dat hij tot de PPR-minderheid behoorde die met het kabinet wilde breken).

De Vries: 'Wat Köhler en De Jong over de ondernemingsraden gezegd hebben is waar. Maar het kabinet komt volgende maand met voorstellen. Maar als Köhler zegt dat de V(ermogens) A(anwas) D(eling) geen structurele verandering is dan zeg ik dat als de VAD van de grond komt, dan is er over vijftien jaar een fundamentele verandering in het investeringsbeleid in Nederland'. 'Over het buitenlandse beleid zou ik dit willen zeggen: natuurlijk moet de Oost-West verhouding veranderen. Het is alleen wat ongelukkig als de CPN zegt dat Nederland daar niets aan doet.

De CPN heeft laatst voor het eerst sinds jaren weer iemand uit Moskou ontvangen; wij komen daar dagelijks'.

'Ook de prioriteiten van de regering ten aanzien van het onderwijs zijn wel degelijk progressief. Deze liggen bij de kleuter-, basis- en beroepsonderwijs. Bij een progressief beleid zoals wij dat eigenlijk zouden willen zouden er nog meer bezuinigingen bij het hoger onderwijs moeten vallen'.

Nu vond de zaal dat De Vries genoeg gereageerd had:

'Het is niet erg progressief om het hoger onderwijs, juist nu een aantal goede ontwikkelingen zo'n beetje op poten zijn gezet, weer af te breken'.

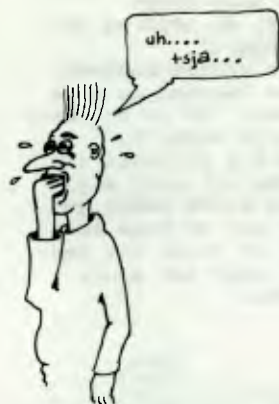
De Vries: 'Er wordt helemaal niets afgebroken. De problemen op onderwijsgebied liggen niet op de universiteit'.

Maar onderwijs was op deze avond kennelijk geen topic. Andere zaken vroegen de aandacht. Waar lagen de problemen dan wel? Weer was De Vries het haasje

Zaal: 'Waarom ging De Vries niet in op de opmerkingen van Milikowski over Indonesië?

De Vries: 'Ja, daar zit ik ook mee in m'n maag. Wij hebben een historisch zeer bijzondere verhouding met Indonesië. Wat moet je doen tegen de dingen die gebeurd zijn na de staatsgreep? Met ontwikkelingshulp kun je doorgaan als er garanties zijn dat die aan de gewone mensen ten goede komt. De verhouding met Indonesië wordt trouwens herzien, ook financieel. We zijn er niet blind voor, maar we breken ook niet af. Wat we aan hulp geven gaat regelrecht naar de mensen, niet naar het regime'.

Wat De Vries met 'herzie-

ning van de verhouding' precies bedoelde moge onduidelijk zijn gebleven, PvdA minister Van der Stoel zei er op de avond van Prinsjesdag op een desbetreffende vraag in een radioprogramma het volgende over: 'Inderdaad is Indonesië een ontwikkelingsland met politieke gevangenen; er zijn weinig ontwikkelingslanden zonder politieke gevangenen. Maar moet de konklusie dan luiden: géén ontwikkelingshulp? Dat is een onzinnige stelling. We moeten juist gebruik maken van die hulp om duidelijk te maken wat wij over dergelijke zaken denken. En dat gebeurt, heel indringend zelfs. Het effect daarvan kan natuurlijk niet gekonstateerd worden. Maar het opschorten van ontwikkelingshulp helpt zeker niet'. Tot zover Van der Stoel, die er trouwens niet aan toevoegde hoe dat laatste dan wel gekonstateerd moest worden.

Maar terug naar Klaas de Vries' boeiende inzichten in de buitenlandse politiek:

Zaal: 'Wat voor perspectief zit er dan in het doorgaan met financiële steun?'

De Vries: 'De projekten die daarnaartoe gaan. Ik denk bijvoorbeeld inderdaad aan wat de multinationale daar doen, waar de mensen daar van profiteren'.

Milikowski interrumpeert: 'Ach, en de multi's moeten we maar met rust laten, we trekken er immers toch profijt van, nietwaar?'

De Vries: 'Nee, die moeten we zeker aanpakken'.

Zaal: 'Wat bedoelt meneer De Vries eigenlijk met profiteren?'

De Vries: 'Daar bedoel ik inkomen mee. Het loon dat er door de werknemers verdiend wordt draagt bij tot de algemene welvaart. De winsten moet je natuurlijk in de greep krijgen'. Maar voordat De Vries de winsten in zijn grijpgrage handen kon sluiten, had het toverwoord 'multinationals' al zijn onvermijdelijke effect:

Zaal: 'Wat denken de heren dat hun partij zal doen tegen eventuele ontslagen bij Enka?'

Op deze toch zeer konkrete vraag wist alleen Köhler van de PSP een tamelijk concreet antwoord te geven. De PSP staat globaal achter de Industriebond NVV, de PSP-leden in de COR (Centrale Ondernemingsraad) Enka zullen eventuele akties volledig steunen. De Jong (PPR) konstateerde, hij was zelf niet eens verbaasd, dat algemenere zaken in meespeelden, en deelde mee dat ook hierover in de PPR intern verdeeld was. Milikowski eiste namens de CPN een ontslagverbod voor grote concerns -alleen af te dwingen door strijd natuurlijk- De Vries vond dat massa-ontsalgen verboden moesten worden. Allen waren het erover eens dat het AKZO gaat om het verhuizen van dure produktie naar goedkopere (Derde Wereld) landen, en dat dat bepaald niet kan. Het gehakketak over konkrete issues had kennelijk lang genoeg geduurd. De zaal was, getuige de volgende vraag, toe aan het betere graaf- en spitwerk naar de achter- en dieperliggende filosofieën. De vraag ging over het eerste diskussiepunt, dat ik voor de volledigheid even citeer: 'De regering Den Uyl vervult in de huidige economische recessie de rol van crisisopvang; een rechtse regering zou op dit moment met veel meer politieke en sociale "onrust" te maken krijgen. Het huidige kabinet is in staat om bezuinigingen en dergelijke te verkopen door dergelijke maatregelen te overgieten met een progressief sausje'.

Zaal: 'Het kabinet Den Uyl kon aan de macht komen door voorafgaande buitenparlementaire akties. Het maakt nu echter de indruk vreemd te zijn van de politieke achterban. Wordt er niet gedacht aan het verlaten van de regeringsmacht? Aan het elders werken? Zou het niet beter zijn voor de linkse ontwikkeling als er géén links kabinet was?'

Jammer genoeg werd hier nauwelijk op ingegaan. De Jong en Köhler kwamen niet verder dan wat on-

diepe opmerkingen over het teveel toegeven van het kabinet aan konfessionelen en rechtse oppositie, Milikowski nam de gelegenheid weer te baat de PvdA te kapittelen over het Indonesië-beleid, Chili in z'n vaart gelijk meenemend. Maar daar nam de vragensteller geen genoegen mee:

'Vindt u dat op dit moment de juiste koalitie-politiek gevoerd wordt? De juiste strategie?'

Milikowski: 'Het fundament van onze politiek is organisatie van massa-akties en samenwerking van socialisten en kommunisten. En tevens het in beweging brengen van de vakbeweging.'

Zaal: 'Dus een regering van deze vier partijen?'

Milikowski: 'Er is alleen een linkse politiek mogelijk als de CPN betrokken is bij het uitwerken van een program'.

Zaal: 'De sleutel tot machtsvorming ligt in de bedrijven. En daar moeten socialist en kommunisten samenwerken'.

Volgen een aantal voorbeelden uit de zaal waar de door de CPN gewenste samenwerking het nogal liet afweten. Op de vraag wie hij dan wel onder socialisten verstond antwoordde Milikowski dat hij vooral dacht aan de linkervleugel van de PvdA en hun aanhang (daar kon de PPR het mee doen). Bij het noemen van zijn partij vond De Vries, tot op dat moment verstandig zwijgend, dat er weer even realistisch gesproken moest worden:

De Vries: 'Terugtrekken uit de regering moeten we niet doen, dat zou men ons erg verwijten. Er zijn verkiezingsonderzoeken gedaan'

(dat woord lokte een cynische hilariteit uit -dat had De Vries toch echt moeten weten) 'waaruit blijkt dat niemand dat wil. Een tweede punt is de verdeeldheid binnen de linkse beweging. Dat is een krankzinnig fenomeen. De PPR is intern sterk verdeeld; de PSP stemt vaak zoniet meestal verdeeld in de kamer; de CPN steunt het kabinet wel vaak, maar indentificeert zich niet met het beleid. Ik vind het wantrouwen tegen wat de 'socialisten' van Milikowski doen walgelijk'.

De Vries begint zich op te winden. De zaal ook.

Zaal: 'Het is juist het beleid dat tot die verdeeldheid leidt. Ook in de PvdA zelf'.

Des vragenstellers eigen partij, dus niet ontkenen, De Vries, áfzwakken:

De Vries: 'Verdeeldheid is nog wel wat anders dan verschil van mening'.

Zaal (duidelijk bloed rui-
kend): 'In de PvdA is zeer
duidelijk verdeeldheid over
Portugal. De reactie van
de PvdA is steeds dat er
één standpunt moet zijn.
Afwijkingen worden doodge-
knepen. Ten aanzien van
Chili speelt hetzelfde.
Grote delen van de PvdA
frustreren de noodzake-
lijke eenheid'.

De Vries: 'Dat is niet waar'.

Tumult; de feiten duidelijk
té bekend. Voorzitter Van
Weezel, toch echt wel wat
gewend, slaagt er ternauwer-
nood en met benauwde wan-
hoop in de ogen in de kom-
battanten verbaal te sepa-
reren. Hij wijst een spre-
ker aan, de man ernaast
trekt prompt van leer.
Maar De Vries wint ('mag
ik nou uitspreken ja of
nee?')

De Vries: 'Dat is dus niet
waar. De pluriformiteit die
wij wensen voor Portugal
hebben we ook intern alle
ruimte gelaten.
Niemand wordt eruit gesme-
ten of de mond gesnoerd.
Maar de meerderheid dacht
er nou eenmaal anders over.
En dát is pluriformiteit'.

En die voorziet had De Vries
niet moeten geven.

Zaal: 'Den Uyl zei nog op
de laatste Chili-demonstra-
tie dat tijdens het bewind

van Allende iedereen daar-
tegen te hoop liep:
Kissinger, de NATO en wat
daarbij hoort'.
(De Vries vraagt buurman
Han Quast zwetend om iets
te drinken. 'Al is het maar
een glaasje water').
'Maar nu bij Portugal zie
je dat Den Uyl zich bij
de-zelfde klik heeft ge-
voegd en ook te hoop loopt.
Begrijpt De Vries het wan-
trouwen tegen dat soort
socialisme?'

De Vries: 'Er is geen enkele
reden om aan te nemen dat
Van der Stoel en Den Uyl
zich niet sterk hebben ge-
maakt voor pluriformiteit
in Portugal'.

Zaal: 'Het gaat om de hou-
ding tegenover de revolu-
tionaire beweging in Por-
tugal. Daartegen is een
internationale coalitie
-inklusief het kabinet Den
Uyl- die lijkt op die
tegen Allende'.

De Vries: (drinkt; het is
water): 'Daar is geen be-
wijs voor. En Van der
Stoel, én Den Uyl spannen
zich in voor steun aan
Portugal'.

Zaal (laatste zet): 'Van-
daar zeker hun bezorgd-
heid over de zuidflank
van de NATO. Zo werd ook
over Chili gesproken'.

De Vries (zijn filosofie
samenvattend): 'Wij zijn
uit op pluriformiteit'.

Zaal: 'Maar jullie hebben
daar wel een heel vreemde
opvatting over'.

Gong! De Vries zijgt ineem,
gelukkig zat hij al.

NASCHRIFT

In de radio-uitzending op
de avond van Prinsjesdag,
eerder genoemd in dit stuk,
werd Van der Stoel ook een
vraag gesteld over Portugal.
Zijn antwoord zal ik hier
niet vermelden, aangezien
het bijna letterlijk over-
eenkomt met de opvattingen
genoemd en bestreden in
een voortreffelijk artikel
van Siep Stuurman in De
Groene Amsterdammer van
10 september 1975, pag.10/11.

Mededelingen

REAKTIE:

Naar aanleiding van "Vietnam
& de objectieve wetenschap"
van Jacques Giele in Discorsi
nr. 16, schrijft Jan Pluvier
dat het niet helemaal juist
is te stellen dat hij 'tot
voor enkele maanden geleden
...stelselmatig geweerd is
in de nederlandse media'.
Pluvier: "sinds het begin
van 1972 ben ik regelmatig
door het team van 'Dingen van
de Dag' uitgenodigd om over
Indochina te spreken. Ik
stel er prijs op dit even
recht te zetten".

EXAMENDATA FSW-A 1975-1976

Maandag	29 september	1975
Maandag	27 oktober	1975
Maandag	24 november	1975
Maandag	15 december	1975
Maandag	12 januari	1976
Maandag	9 februari	1976
Maandag	8 maart	1976
Maandag	5 april	1976
Maandag	3 mei	1976
Maandag	7 juni	1976
Maandag	5 juli	1976

DISCORSI 9e JAARGANG nr.1

WORDT GEZONDEN AAN ALLE BIJ
DE SUBFAKULTEIT POLITIKOLOGIE
VAN DE UNIVERSITEIT VAN
AMSTERDAM BETROKKENEN

REDAKTIE

namens de subfakulteit

Wim Duk
Jan Toledo

namens de staf

Bob Bosschert
Jacques Giele

studenten:

Ruben Bronkhorst
Maria van Diepen
Johanneke Liemburg
Ad Strijers

LAY OUT

Frans Oude Elfrink

REDAKTIE-VOORZITTER

Ruurd van Moock

REDAKTIE-SEKRETARESSE

Michèle Slier

DRUK

S.S.P.

REDAKTIE-ADRES

Receptie FSW-A
Herengracht 528
Amsterdam
tel.5252148